

GRAMMATISK KONTROL OG KONTROLMARKØRER I DANSK

Af Torben Thrane (Handelshøjskolen i Århus)

[Mit oplæg ved MUDS 10 rummede historiske og teoretiske forudsætninger som jeg allerede har diskuteret andetsteds (Thrane 2004a, b; fc); de to første kan ses på <http://www.sprog.asb.dk/tt/Forskning/Control>. Af hensyn til den sparsomme plads vil jeg derfor ikke her gentage det historiske rids og hele argumentationen for konstituenttypologi, blot henvise til de tre artikler, der også indeholder yderligere relevante referencer.]

1. Grammatisk kontrol

Det er kontrolteoriens opgave at beskrive og forklare de faktorer der bestemmer fortolkningen af skjulte subjekter for infinitte verbalformer. Disse faktorer kan være

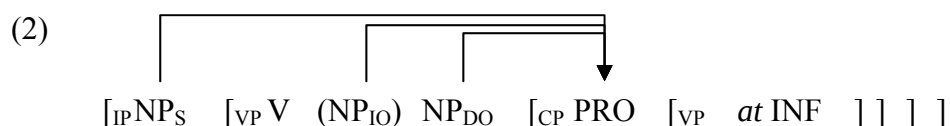
- syntaktiske, især vedrørende subjekts-, objekts- eller dativkontrol
- semantiske, især vedrørende det styrende verbs semantiske egenskaber
- pragmatiske, især vedrørende den kontekstuelle fastlæggelse af agens for infinittet hvor intet matrixled er tilgængeligt, eller hvor der er uoverensstemmelse imellem grammatiske og fortolkningsmæssige hensyn, som f. eks. i

- (1) Efter at have drukket det meste af dagen, blev Byskolen sidste stop for en 25-årig mand

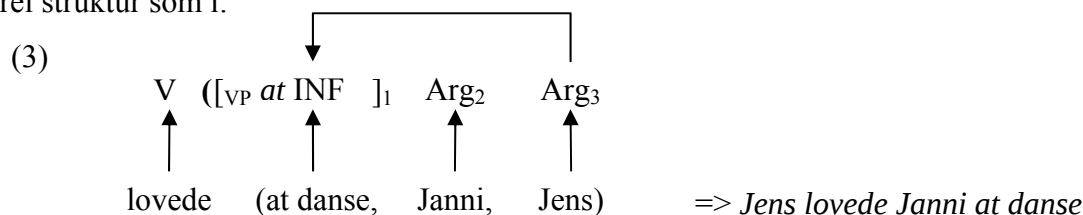
Kun de to første typer faktorer betragtes her som bestemmende for grammatisk kontrol. Dette er i overensstemmelse med standardbehandlinger af kontrolfænomener, der groft sagt falder i to hovedgrupper, en syntaktisk og en semantisk.

2. To klassiske tilgange til kontrol

Den klassiske, syntaktiske tilgang til studiet af kontrol tager afsæt i Postal (1970) og er kodificeret af Chomsky (1981) i en generel kontrolstruktur:



Chierchias (1984; 1989) udvikling af den semantiske kontrolteori fører til antagelsen af en generel struktur som i:



I den generelle kontrolstruktur jeg vil argumentere for vil der indgå elementer fra (2) vedrørende forekomsten af PRO og fra (3) vedrørende argumentstruktur.

3. Danske kontroltyper

I denne korte oversigt begrænser jeg mig til infinitiver. I forbindelse med en lang række adjektiver kan en *at*-infinitiv optræde som ekstraponeret subjekt, som i (4)(a), eller som komplement til A ved løft til subjekt, som i (b). Dette medfører ingen ændring af kontrolrelationen, der er pragmatisk i begge tilfælde:

- (4) (a) Det er sjovt at danse med Janni (b) Janni er sjov at danse med
-

Der er to infinitivkonstruktioner uden *at* der adskiller sig fra hinanden mht kontrol:

- (5) (a) Jens ville danse med Janni (b) Jens lod Hans danse med Janni
-

Dativkontrol optræder i tilfælde som (6), med eller uden præpositionen *til*:

- (6) Jens gav Janni et par sko (til) at danse i
-

De to typiske kontrolstrukturer er imidlertid subjektskontrol og objektskontrol i forbindelse med hhv. to-plads og tre-pladsverber, som

- (7) (a) Jens forsøgte at danse med Janni (b) Jens lærte Hans at danse med Janni
-

Her er der ingen kontrolmarkører, men det er der i

- (8) (a) Jens tvang Hans **til** at danse med Hanne (b) Jens tvang Hans **ved** at danse med Janni **for**
-

Som det fremgår afhænger kontrolrelationen af hvilken markør der er valgt: *til* fremtvinger objektskontrol, *ved* eller *for* subjektskontrol. Dette medfører at de kan kombineres:

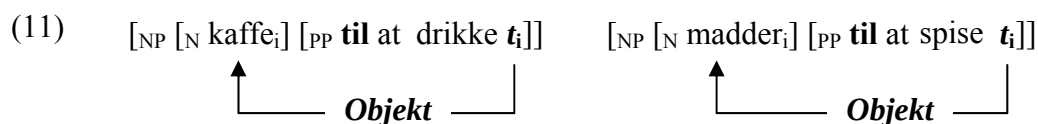
- (9) Jens tvang Hans **til** at danse med Hanne **ved** at danse med Janni **for**
-

Det bemærkes at der i (8)(b) er et skjult argument for *tvang*, et argument der – hvis udtrykt, som i (9) – netop tager form af PP med *til* + styrelse, der formelt kunne være enten NP (*druk*) eller VP (*at drikke*); mere udførligt herom i 6.3 nedenfor. Det er disse variationer imellem strukturer med og uden kontrolmarkør, samt de fortolkningsmæssige konsekvenser af valg af forskellige markører der er hovedtemaet for denne artikel.

4. Strukturelle problemer

Det blev netop foreslået at *til* som kontrolmarkør fremtvinger objektskontrol. Betragt nu

(10) Der står kaffe *til* at drikke på køkkenbordet og madder *til* at spise i køleskabet
Her er der ikke umiddelbart tale om objekts- men om pragmatisk kontrol, med mindre kontrol ikke længere fastlægges ved tematiske relationer, men udelukkende ved (dybde)syntaktiske:



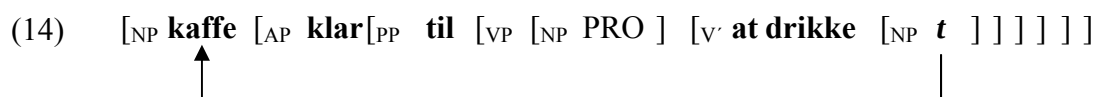
Præpositionsleddene med *til* i (10) kan erstattes af andre konstituenttyper, men på uens vis:

- (12) (a) Der står kaffe **klar** på køkkenbordet og madder ***smurt** i køleskabet
(b) Der står ***klar** kaffe på køkkenbordet og **smurte** madder i køleskabet

Det er ovenikøbet muligt at kombinere konstituenterne [*til at drikke*] fra (11) og [*klar*] fra (12)(a) på to måder:

- (13) (a) Der står kaffe klar *til at drikke* på køkkenbordet ...
(b) Der står kaffe *til at drikke* klar på køkkenbordet...

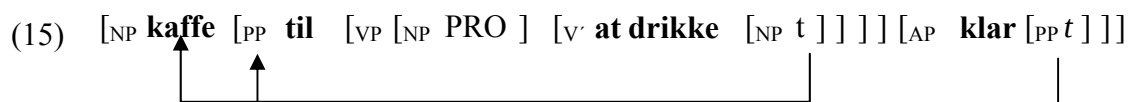
Dette forhold ville formentlig for en klassisk GB teori tyde på at der for (13)(a) gælder en struktur som (14):



Objektet for [*at drikke*] er flyttet til den kanoniske subjektposition i Spec-I.¹ Det er klart at der ikke kan være tale om 'flytning' i bogstavelig forstand. Hvis flytning af [*kaffe*] er sket sammen med dets modifikation [*klar til at drikke t*] fører derivationen til ondartet cirkularitet. Og hvis den er sket uden modifikationen, der således først skulle være genereret *efter* flytning, støder vi ikke blot på teoretiske vanskeligheder mht forholdet imellem flytning og leksikalsk selektion, men også på det mere praktiske problem at der ikke ville være noget objekt for [*at drikke*] at flytte overhovedet.

Flytningens metaforiske karakter fremgår med større klarhed af strukturen bag (13) (b):

¹ Teknisk ville dette skulle suppleres med et argument fra bestemtheds klausulen i ekspletive sætninger, således at [*kaffe*] ikke alene ikke kan være bestemt, men heller ikke kan være kasusmarkeret.



Hvis [at drikke *t*] er komplement til [klar] i (13)(a) – som antaget – har det undergået flytning på egen hånd, uafhængigt af flytningen af [kaffe]. Men hvilken position er det flyttet *til*? Det har tilsyneladende blot byttet plads med sin kerne, [klar], men har ikke bevaret sin fortolkningsmæssige afhængighed af den, som forventet. Tværtimod indgår [til at drikke *t*] nu en fortolkningsmæssig enhed med [kaffe], og er således snarere at opfatte som modifikation hertil end til [klar], mens [klar [på køkkenbordet]] antager skær af en appositionel tilføjelse. Overvejelser som disse fører til en revurdering af klassiske opfattelser af konstituenttyper og argumentstruktur generelt.

5. Konstituenter og argumentstruktur

I stedet for den strukturelle traditions kriterier til konstituentidentifikation, der omfatter flytning og sletning som nogle af de væsentligste, foreslås der i Thrane (2004a) alternative klassifikationskriterier. På basis af et kriterium om information der er *nødvendig* for tilhører til at etablere en *situationstype*, fordele konstituenterne i en sætning som (16) sig som vist i (17):

- (16) John tog skoene på i badeværelset

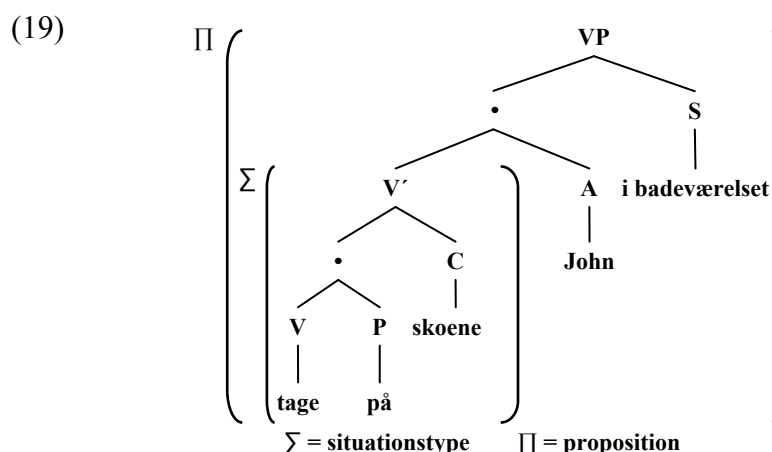
- (17) Konstituerende: *tog*
 Nødvendige: *på, skoene*
 Vilkårlige: *John, i badeværelset*

Det andet kriterium drejer sig om den information konstituenten bærer mhp tilhørers etablering af *diskursreferenter*. Tilsammen danner de to kriterier basis for en firleddet konstituenttypologi, som vist i

(18)

	+Argumental	−Argumental
+Nødvendig	Komplement	Parasit
−Nødvendig	Argument	Satellit

Komplementer og Argumenter er nominale, Parasitter og Satellitter adverbiale. Komplementer og Parasitter selekteres af V og bestemmer situationstype, mens Argumenter og Satellitter kombinerer med V' hvormed de danner VP. Den argumentstruktur der er associeret med (18) er udelukkende hierarkisk og rekursiv:



Det er denne generelle struktur der ligger bag tre teser om kontrol i dansk jeg vil forsvare i de næste afsnit:

- Kontrolområdet er syntaktisk VP
- Det *grammatiske* kontrolområde er semantisk Π
- Kontrolstrukturer med status af Parasitter og Satelitter er på dansk markeret med præposition, men kontrolstrukturer med status af Komplementer er umarkerede

6. De tre teser

I betragtning af at indlejrede infinitiver altid mangler eksplicit subjekt, og i betragtning af den foreslåede argumentstruktur (19), kunne man mene at kontrolområdet var V' snarere end det foreslåede VP. Dette diskuteres i 6.1. nedenfor.

Argumentstrukturen i (19) betragtes som ét af tre domæner for syntaktiske operationer, hvor de to øvrige dels tager sig af rækkefølgeforhold ('Informationsstruktur'), dels af den spatiotemporale orientering af situationsrepræsentationer i forhold til ytringssituationen ('Modaliseringsstruktur'). I forhold til sidstnævnte siger den anden tese at indlejrede infinitivskonstruktioner er umarkerede ikke blot for tempus, men også for modalitet. Dette diskuteres i 6.2.

Den tredje tese vedrører specielt forholdene i dansk. Tilstedeværelsen af en kontrolmarkør i form af en præposition kædes her sammen med spørgsmålet om konstituenttypologi, der igen er afgørende for hvilke syntaktiske og semantiske roller de involverede konstituentter kan spille. Dette diskuteres i 6.3.

6.1. Historien om *sélv*

Et af diskussionsemnerne i generativ teori er status af fonetisk tomme leksikalske elementer, som kontrolteoriens PRO (se især Hornstein 1999, 2003; Cormack & Smith 2003). Dansk har imidlertid et 'pronomen', *sélv*, hvis distributionsmuligheder er mangfoldige. Én af dem er (20)(a) hvis argumentstruktur er (b), med [*sélv* at danse] og [Janni] som Komplementer (K):

- (20) (a) Janni elsker sélv at danse
 (b) elske ([_{VP} sélv [_{V'} at danse]]_K, Janni_K)

Som det fremgår betragtes [sélv] som den emfatiske realisation af PRO, og hele strukturen som argument for at VP – og ikke V' alene – er det syntaktiske kontroldomæne.

6.2. Det grammatiske kontroldomæne er II

Det er velkendt at infinitiver er umarkerede for tempus. Da dansk imidlertid har infinitte former af modalverber skulle vi forvente at infinitiver af modalverber kunne optræde i kontrolstrukturer. Den anden tese siger at det kan de ikke. Modalitet tilskrives i modaliseringsdomænet, der formodes at tage en Argumentstruktur som input. Forudsigelsen er m.a.o. at vi ikke vil finde sætninger som (21)(a), ikke på grund af det semantiske indhold af *måtte* (jf. (b)), og heller ikke fordi *måtte* ikke kan optræde i kontrolstrukturer; det kan de blot der er tale om pragmatisk kontrol (c):

- (21) (a) *Janni elsker at måtte danse
 (b) Janni elsker at få lov til at danse
 (c) Janni siges at måtte danse igen i morgen

Disse forudsigelser holder i alt væsentligt stik. Men der er enkelte leksikalske verber, f. eks. *love*², der tilsyneladende tillader modaliserede kontrolstrukturer. Flg. eksempler er fundet på Google efter søgning på strengen "lovede +at +<modalverbum>":

- (22) (a) som Intel **lovede at skulle** komme her tidligt i år (9 eksempler, dette [?]danske, samt 8 norske!)
 (b) da han i sin nytårstale **lovede at ville** arbejde for at bryde den sociale arv (152 eksempler, alle med pragmatisk modalitet ('vilje'))
 (c) Han **lovede at kunne** få sit nye politiske program til at køre (12 eksempler, alle med pragmatisk modalitet ('evne'))

Der var ingen forekomster med hhv. *måtte*, *turde* og *burde*. Jeg tillader mig at fastholde påstanden om at kontrolstrukturer er modalitetsmæssigt umarkerede, men nu med den indskrænkning at det gælder 'rigtig' (dvs. deontisk og epistemisk, ikke pragmatisk) modalitet.

6.3. Kontrolmarkører og konstituenttyper

Det interessanteste forhold ved kontrolstrukturer i dansk er fordelingen af kontrolmarkører. Deres distribution falder tilsyneladende smukt i tråd med tre af de fire konstituenttyper i (18) som er etableret på uafhængigt grundlag. Hovedskellet går mellem de nominale og de adverbiale typer. Infinitivkonstruktioner uden kontrolmarkør er Komplementer, mens de markere-

² Ole Togeby gjorde på mødet opmærksom på at *Jens lovede Janni at måtte danse* adskiller sig kontrolmæssigt fra *Jens lovede Janni at ville danse*, og at modalverberne således i en vis forstand er kontrolmarkører. Skiftet i kontrol anfægtes naturligvis ikke, men i lyset af den sparsomme forekomst af sådanne sætningstyper anses de for i bedste fald usædvanlige.

de er enten Satellitter eller Parasitter. Den anden nominale type, Argument, kommer så vidt det fremgår af data ikke på tale. I givet fald skulle de – som nominale konstituenten – optræde uden kontrolmarkering, men samtidig være vilkårlige. Det er de tilsyneladende aldrig.

I de følgende afsnit vil jeg diskutere nogle af disse forhold nærmere på basis af et primært datamateriale bestående af 54 tilfældigt udvalgte danske verber der alle har det træk til fælles at de i det mindste kan have en *at*-infinitiv som (traditionelt) komplement, enten som direkte eller præpositionelt objekt. Derudover tillader de variende forekomster af *at*-infinitiver som adverbial, typisk styret af en eller flere forskellige præpositioner. Se Bilag.

Det viser sig at de udvalgte verber udviser et spektrum af konstruktionspotentiale inden for de rammer, der gives ved konteksterne i (23). **P** er en variabel for de præpositioner verber selekterer leksikalsk (til dannelsen af hvad der traditionelt forstås ved ‘phrasal verbs’ og ‘prepositional verbs’, men som her, sammen med deres styrelse, betragtes som Parasitter); derudover er der nævnt tre præpositioner, *for*, *til* og *ved*, der i traditionel forstand introducerer adverbialer, men som der her knyttes særlige egenskaber til mht konstituenttypologi.

(23) **I. Intransitive**

- | | |
|-------------------------------------|--|
| (a) NP V <i>at</i> -Inf. | Vi prøvede [at hejse flaget] |
| (b) NP V P <i>at</i> -Inf. | Vi prøvede [på med at hejse flaget] |
| (c) NP V <i>for</i> <i>at</i> -Inf. | Vi prøvede [for at hejse flaget] |
| (d) NP V <i>til</i> <i>at</i> -Inf. | *Vi prøvede [til at hejse flaget] |
| (e) NP V <i>ved</i> <i>at</i> -Inf. | Vi prøvede [ved at hejse flaget] |

II. Transitive

- | | |
|--|---|
| (a) NP V NP <i>at</i> -Inf. | *Vi prøvede Peter [at hejse flaget] |
| (b) NP V NP P <i>at</i> -Inf. | *Vi prøvede Peter [på med at hejse flaget] |
| (c) NP V NP <i>for</i> <i>at</i> -Inf. | Vi prøvede Peter [for at hejse flaget] |
| (d) NP V NP <i>til</i> <i>at</i> -Inf. | Vi prøvede Peter [til at hejse flaget] |
| (e) NP V NP <i>ved</i> <i>at</i> -Inf. | Vi prøvede Peter [ved at hejse flaget] |

Et væsentligt forhold gør sig gældende ved fortolkningen af (23) (c-e), både intransitive og transitive, et forhold der problematiserer selve denne hæderkronede klassifikation. I begge (c,e) par er der fortolkningsmæssigt et latent element, et element der forstås som ‘noget der prøves’; men det er ikke af samme slags i hvert par (markeret ved tuborg-klammer):

- (24) (a) Vi prøvede {at finde snoren} [**for** at hejse flaget]
 (b) Vi prøvede {at tiltrække os opmærksomhed} [**ved** at hejse flaget]
 (c) Vi prøvede {at tilkalde, hente, finde, ...} Peter [**for** at hejse flaget]
 (d) Vi prøvede {at fange} Peter{s opmærksomhed, ...} [**ved** at hejse flaget]

Dette er tilfælde af hvad jeg som oversættelse af Dretskes (1981:70) term ‘nesting of information’, vil kalde *indkapsling* (af information). Indkapsling af information er ikke det samme som betydning. Eksemplerne under (23)(c,e) betyder ikke (24); men – betragtet som *bærere af information* – kan de ikke *undgå* at bære information om ‘noget der prøves’. Dette ‘noget’

kunne være det der er ekspliciteret i (24), men det kunne også være noget andet – det afhænger af situationskonteksten. Det bemærkelsesværdige er – uanset hvad situationskonteksten måtte diktere – at det skal *formuleres* som en infinitivskonstruktion eller en anden (højere ordens) nominal af semantisk type Σ hvis det skal ekspliciteres (jf. (19)).

Bemærk nu at der ikke er indkapslet information i (23)(a,b,d). Det ser her ud til at infinitiven med eller uden præposition *ekspliciterer* det latente informationselement i (c,e). Dette er den informationsteoretiske baggrund for parallelliteten imellem Komplementer og Parasitter på den ene side, skellet imellem Parasitter og Satellitter, på den anden. Der er også et par mere håndfaste, syntaktiske kriterier for sidstnævnte. Kun Parasitter, og ikke Satellitter, tillader præpositionsstranding:

- (25) (a) *Det var at hejse flaget vi prøvede Peter for
 (b) Det var at hejse flaget vi prøvede Peter til
 (c) *Det var at hejse flaget vi prøvede Peter ved

Dertil kommer det for nærværende interessante kontrolteoretiske forhold at (c,e) har subjektskontrol, mens (d) har objektskontrol. Det viser sig at være ganske generelt over de undersøgte verber. Præpositionerne *for* og *ved* bevarer subjektskontrol fra intransitive til transitive konstrukter, mens *til* medfører kontrolskrift til objektet (evt. dativ). Bortset fra de tre verber *bede*, *hjælpe* og *huske* vil **P** ligesom *for* og *ved* bevare subjektskontrol. *Bede* og *hjælpe* er kontrolmæssigt særdeles versatile, og det kan diskuteres hvorvidt *Vi huskede Peter [på at hejse flaget]* er standardsprog.

6.3.1. Karakteristika ved infinitiviske Satellitter

Selvom *for* og *ved* begge generelt markerer subjektskontrol er deres semantik naturligvis væsensforskellig. *For* er finalt, *ved* modalt. Mere præcist, *ved* ekspliciterer *handlingen* udtrykt af det styrende V i formelen [NP V NP *ved at-Inf*], *for* ekspliciterer *hensigten* med den i den tilsvarende formel med *for*. Dette skel træder klart frem ved flertallet af verber (dem med signaturen ***s*s i den transitive kolonne i Bilaget – ‘*’ er her wildcard), f. eks. *glæde*:

- (26) (a) Peter glædede sin mor [**ved** at hejse flaget]
 (b) Peter glædede sin mor [**for** at hejse flaget]

I (a) er der ingen indkapslet information, det er der i (b) – Peter gjorde ‘et eller andet’ til glæde for sin mor, og en glad mor var forudsætningen for flaghejsningen.

Omvendt gælder det ved verber som *garantere*, *mangle*, *overlade*, *overveje*, *tippe*, *vente* at de dårligt lader sig yderligere eksplicitere. Også her er der indkapslet information:

- (27) (a) *Vi overvejede Peter {til stillingen} [**ved** at V_{Inf}]
 (b) Vi overvejede Peter {til stillingen} [**for** at afgøre sagen hurtigst muligt]

I forbindelse med tre-plads verber som *love* og *tilbyde* medfører *for* dativkontrol, mens *ved* bevarer subjektsskontrol; ekspliciteringsforholdet er det samme som i (26):

- (28) (a) Vi lovede Peter en is [**for** at hejse flaget]
(b) Vi lovede Peter en is [**ved** at hejse flaget]

6.3.2. Parasitiske infinitiver

Hvis *til* er en generel markering for objektskontrol skulle man ikke forvente realiseringer af formelen [NP V *til* at-Inf], altså ‘intransitive’ forekomster. De optræder imidlertid og har da den indkapslede informations ‘referent’ som kontrollør ved verber som *anspore*, *opfordre*, *råde* som i

- (29) Demokratiet som institution ansporede {os, befolkningen, ...}[**til** at betragte alle ideer som ligeværdige]

Den indkapslede information de bærer er af en anden semantisk type (<e>, eller mængder af dem) end den vi så ovenfor, og bidrager til illusionen om at vi stadig har objektskontrol.

Nogle få andre verber, som *hjælpe*, *komme*, *træne*, optræder tilsyneladende i samme ramme, men med den store forskel at der her er tale om subjektsskontrol, som i

- (30) Trusler hjalp [**til** at lukke sikkerhedshuller]

Alle tre har stærk karakter af ‘prepositional verb’. Det samme gælder *bede til*, der kun er registreret i den aktuelle ramme i arkaiserende tekster, med pragmatisk kontrol:

- (31) foreskrevet det, at til at bede [**til** at følge Lig i Købstæderne] maatte kun bruges tvende af dem, som Magistraten dertil forordner (*Salmonsens Konversationsleksikon*, 2. udg., Bd. II)

Desuden er der en række verber med **P** som *bede (om)*, *forsøge (på)*, *hjælpe (med)*, *huske (på)*, *komme (på)*, *narre (med)*, *plage (med, om)*, *prøve (på)*, *satse (på)*, *snyde (med)*, *true (med)*, *træne (med, på)*, *vente (på)*, der alle kan kombineres med en *at*-infinitiv med subjektsskontrol, mens *fortælle (om)*, og *tale (om)* har pragmatisk kontrol.

Ligesom man ikke skulle forvente intransitive forekomster med *til*, skulle man ikke forvente transitive forekomster uden *til* + objektskontrol ((32)(i)), og slet ikke med *til* + subjektsskontrol (ii). Dette holder stik, om end med ganske få undtagelser, hvor (a) er speciel ved at have infinitiv uden *at*, og (b) måske snarere har dativkontrol (jf. delvis tysk); og hvor kontrolrelationen i (c) er tvetydig (jf. (d)):

- (32) (i) (a) Vi {bad | hjalp} Peter [hejse flaget]
(b) Vi {forbød | lærte | overlod } Peter [at hejse flaget]
(ii) (c) Vi købte en ny snor [**til** at hejse flaget (med)]
(d) Vi købte en ny kat [**til** at fange mus]
(e) Vi brugte et reb [**til** at hejse flaget]

7. Konklusion

Kontrol er et vanskeligt emne at generalisere over. Ikke desto mindre skulle ovenstående gerne have godtgjort en række stærke tendenser i dansk. Infinitivkonstruktioner der ikke er styret af præposition, har (højere ordens) nominal status og kan dermed i overensstemmelse med den foreslåede konstituenttypologi karakteriseres som Komplementer til V. Præpositionsstyrede infinitiver derimod har adverbial status, men falder i to grupper, her kaldet hhv. Parasitter og Satellitter. Her er tendensen at *til* introducerer Parasitter og markerer objektskontrol ved transitive verber, mens *for* og *ved* introducerer Satellitter og markerer subjektskontrol, selv ved transitive verber. Dertil kommer en række leksikalsk selekterede præpositioner (**P**) der ligeledes introducerer Parasitter, og som hovedsageligt markerer subjektskontrol.

Litteratur

- Chierchia, Gennaro (1984) *Topics in the Syntax and Semantics of Infinitives and Gerunds*, Dept. of Linguistics, University of Massachusetts: PhD.
- Chierchia, Gennaro (1989) Structures Meanings, Thematic Roles, and Control. *Properties, Types, and Meaning, Volume II: Semantic Issues*, ed. Gennaro Chierchia, Barbara Hall Partee og Raymond Turner, Dordrecht: Kluwer: 131-166.
- Chomsky, Noam (1981) *Lectures on Government and Binding. The Pisa Lectures*. Studies in Generative Grammar, Vol. 9. Dordrecht: Foris Publications.
- Cormack, Annabel, og Smith, Neil (2003) What is backward control? Ms. London: University College.
- Dretske, Fred I. (1981) *Knowledge and the Flow of Information*. Oxford: Blackwell.
- Hornstein, Norbert (1999) Movement and Control. *Linguistic Inquiry* 30: 69-96.
- Hornstein, Norbert (2003) On Control. *Minimalist Syntax*, ed. Randall Hendrick. Oxford: Blackwell: 6-81.
- Postal, Paul (1970) On Coreferential Complement Subject Deletion. *Linguistic Inquiry* 1: 439-500.
- Thrane, Torben (2004a) Constituents. *Words in their places: A Festschrift for J. Lachlan Mackenzie*, ed. Henk Aertsen, Mike Hannay og Rod Lyall. Amsterdam: Vrije Universit  t: 367-379.
- Thrane, Torben (2004b) Control in English and Danish. Foredrag ved *Proceedings of the Ninth Nordic Conference for English Studies, Aarhus 2004*, Aarhus Universitet.
- Thrane, Torben (fc) Hvorfor er sproget så let at forst  nd   når det er så svært at forst  nd  ? *Tidsskrift for Sprogvidenskab* 3. Forventes november 2004.

Bilag. De udvalgte verber. Sorteret efter kriterierne i (23): Spalte 1 Intransitive (a-e), Spalte 2 Transitive (a-e). s = subjektskontrol, o = objektskontrol, d = dativkontrol, p = pragmatisk kontrol. ● = forekommer ikke. s/o = enten s eller o; (s+o) = 'kontrolkoordination' (s hjalp o med at høste).

V	Intransitive	
hjælpe	sssss	o(s+o)sos
træne	sssss	●●sOs
forsøge	sss●s	●●sOs
prøve	sss●s	●●sOs
vente	sss●●	●●s●●
huske	ss●●s	●osOs
acceptere	s●s●s	●●sOs
garantere	s●s●s	●●sO●
lære	s●s●s	o●sOs
overveje	s●s●●	●●sO●
bruge	s●●●●	●ssss
forberede	s●●●●	●ssOs
foreslå	s●●●●	●●sOs
foretrække	s●●●●	●●sOs
formå	s●●●●	●●●O●
forvente	s●●●●	●●sOs
love	s●●●●	sodos
mangle	s●●●●	●●sO●
tilbyde	s●●●●	sodos
vove	s●●●●	●●sOs
forbyde	p●●●●	o●sOs
bede	●ssss	oos●s
komme	●sss●	●●●●●
narre	●ss●s	●ssOs
plage	●ss●s	●ssOs
snyde	●ss●s	●●sOs
tale	●ss●s	●●●O●
true	●ss●s	●ssOs
fortælle	●ps●s	●ps●s
presse	●●s●s	●ssOs
tippe	●●s●s	●●sO●
anspore	●●●p●	●●sOs
opfordre	●●●p●	●●sOs
råde	●●●p●	●●sOs
glæde	●●●●s	●ss●s
kommandere	●●●●s	●●sOs
ansætte	●●●●●	●●sOs
bemyndige	●●●●●	●●sOs
beordre	●●●●●	●●●O●
bringe	●●●●●	●●sOs
formane	●●●●●	●●sOs
forpligte	●●●●●	●osOs
få	●●●●●	s●sOs
hyre	●●●●●	●●sOs
indstille	●●●●●	●osOs
købe	●●●●●	●●ss/os
overlade	●●●●●	o●sO●
overtale	●●●●●	●●sOs
praje	●●●●●	●●sOs
satse	●●●●●	●ss●s
sætte	●●●●●	●●sOs
tvinge	●●●●●	●●sOs
udnævne	●●●●●	●●sOs
vænne	●●●●●	●●●O●

V	Transitive	
Få	●●●●●	s●sOs
Love	s●●●●	sodos
Tilbyde	s●●●●	sodos
Bede	●ssss	oos●s
Forbyde	p●●●●	o●sOs
Lære	s●s●s	o●sOs
Overlade	●●●●●	o●sO●
Hjælpe	sssss	o(s+o)sos
Bruge	s●●●●	●ssss
Forberede	s●●●●	●ssOs
narre	●ss●s	●ssOs
plage	●ss●s	●ssOs
presse	●●s●s	●ssOs
true	●ss●s	●ssOs
glæde	●●●●s	●ss●s
satse	●●●●●	●ss●s
fortælle	●ps●s	●ps●s
forpligte	●●●●●	●osOs
huske	ss●●s	●osOs
indstille	●●●●●	●osOs
købe	●●●●●	●●ss/os
acceptere	s●s●s	●●sOs
anspore	●●●p●	●●sOs
ansætte	●●●●●	●●sOs
bemyndige	●●●●●	●●sOs
bringe	●●●●●	●●sOs
foreslå	s●●●●	●●sOs
foretrække	s●●●●	●●sOs
formane	●●●●●	●●sOs
forsøge	sss●s	●●sOs
forvente	s●●●●	●●sOs
hyre	●●●●●	●●sOs
kommandere	●●●●s	●●sOs
opfordre	●●●p●	●●sOs
overtale	●●●●●	●●sOs
praje	●●●●●	●●sOs
prøve	sss●s	●●sOs
råde	●●●p●	●●sOs
snyde	●ss●s	●●sOs
sætte	●●●●●	●●sOs
træne	sssss	●●sOs
tvinge	●●●●●	●●sOs
udnævne	●●●●●	●●sOs
vove	s●●●●	●●sOs
garantere	s●s●s	●●sO●
mangle	s●●●●	●●sO●
overveje	s●s●●	●●sO●
tippe	●●s●s	●●sO●
vente	sss●●	●●s●●
beordre	●●●●●	●●●O●
formå	s●●●●	●●●O●
tale	●ss●s	●●●O●
vænne	●●●●●	●●●O●
komme	●sss●	●●●●●